

264. Paks, Dunakömlőd, Bottyán-sánc
(Sánchegy), római vicus
(Tolna megye) B, Ró

2000. júliusában mintegy 180 m² új felületet nyitottunk meg a Bottyán-sáncon lévő római település (auxiliaris vicus) régészeti kutatására. A munka két helyszínen folyt. Az első munkahelyen az 1999. évi szelvényekről D-re a szelvényrasterünknek megfelelően 6 db új 5×5 m-es szelvényt mértünk ki.

Ettől a területtől mintegy 60–70 m-rel DNy-ra, a Sánchegy u. 30. és 29. számú fölötti löszpart szélén volt a második munkahely, ahol két említett területen régészeti objektumok metszetei mutatkoztak a tavasszal frissen leomlott löszfal felső részén. Az itt folytatott feltárás révén megerősítést nyert, hogy a lejtős, meredek terep ellenére a területen is sűrű római beépítettség számolhatunk, amit egyfelől a gazdag kerámiaanyag (1. század közepe – 4. század vége), másfelől a több egymásba átsó gödörobjektum tanúsít.

Az első munkahelyen, a P/6-os szelvényből több 1. század második felére keltezhető gazdasági rendeltetésű gödörobjektum került elő. Betöltésük szürkésárga színű, keményebb, agyagfoltos jellegű, kevés kerámiát tartalmazott.

Kiemelendő, hogy igen sok Claudius–Flavius kori terra sigillata-töredék került elő a szelvény teljes felületéből, az objektum felső elszántott részéből.

Valamivel későbbi periódushoz tartozott a P/6-os szelvény K-i végében, valamint a teljes R/6-os szelvényben jelentkező nagyméretű, szabálytalan kör alakú gazdasági objektum. Betöltésének felső része szürkés, növényi lenyomatot rétegből állt, alját pedig szürke, ki-

sebb faszénzemcsékkel vegyes, agyagos humuszbeiszapolódás alkotta.

Keltezésnél támpontul szolgál, hogy Claudius-Flavius kori objektumok közül többet is metsz, viszont a 2. század elejéről származó kavicsos sóderes útalapozásnál biztosan korábbi.

Az R/6-os szelvény ÉNy-i részén került elő a korábban már több szelvényben megfigyelt, hol lazább, hol keményebb rétegekből álló kavicsos-sóderes feltöltés, amelyet út, vagy téralapozásnak határozhatunk meg. Hasonlóan az előző évi feltáráshoz pontos kontúrvonala nem volt megfigyelhető. Aljáról Consp. 20-as (Claudius-Flavius kori) terra sigillata edény aljtöredéke, a felsőbb lazább sóderes rétegből pedig egy pannóniai szürke pecsételt edénytöredék került elő. A sóderes útalapozást így az eddigiekkel összhangban az 1. század legvégére, 2. század elejére datálhatjuk.

A késő római periódust képviseli egy 120 cm átmérőjű, kerek hulladékgödör, melynek betöltéséből sok állatcsont, salak (fém és mázsalak), kő, tegula, valamint bronzkori és római kerámia került elő. A jellegzetes, késő római zöldmázás edénytöredékek alapján a 4. század második felére keltezhető a gödör betöltése. A P/6-os, P/7-es szelvények között egy kerámiában, állatcsontban gazdag, kör alakú, 1,5 m átmérőjű, 2 m mély verem került elő. Noha betöltésének zöme római kori kerámiából állt, néhány kora népvándorlás kori edénytöredék alapján az 5–6. századra keltezhető az objektum.

A leleteket a szekszárdi Wosinszky Mór Múzeumban restaurálják, majd azt követően a paksi Városi Múzeumba kerülnek.

BESZÉDES JÓZSEF

